

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

Centrul de Excelență în Transporturi

„Aprob”

Olesea BAGRIN

Director IP Centrul de Excelență în
Transporturi

21 martie 2024

Curriculum la disciplina

F.05.O.014 Autorități în transporturi

Specialitatea: **104110 Traficul auto**

Calificarea: **432304 Agent/Agentă în transporturi**

Chișinău, 2024

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului „Consolidarea sistemului de învățământ profesional tehnic din Republica Moldova” (CONSEPT 5), cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service (LED).

Aprobat:

La ședința Consiliului metodic al IP CET din 13 martie 2024, Svetlana ZUGRAV, director adjunct pentru instruire și educație _____.

La ședința Catedrei de economie și management a IP CET din 22 februarie 2024, Ion ȘTIRBU, șef de catedră, profesor, grad didactic superior _____.

Autori:

1. Ion ȘTIRBU, profesor de discipline de specialitate, șef de catedră, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Transporturi
2. Aliona MOROI, profesoară discipline economice, grad didactic unu, Centrul de Excelență în Transporturi
3. Svetlana ZUGRAV, profesoară discipline economice, grad didactic unu, Centrul de Excelență în Transporturi
4. Adela TODERICĂ, profesoară discipline specialitate, grad didactic doi, Colegiul Tehnic Feroviar din Bălți

Coordonatori:

1. Olesea BAGRIN, grad managerial doi, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Transporturi
2. Aurelia VARTIC, manager proiect CONSEPT, Asociația Obștească „Educație pentru Dezvoltare”

Recenzenți:

1. Iulian NEGREA, manager transport, S.R.L. INCO GROUP COMPANY
2. Lilian COPACI, șef de direcție, Primăria Municipiului Chișinău, Direcția generală mobilitate urbană, Direcția management în transport

Adresa Curriculumului în Internet:

<http://www.ipt.md/ro/produse/educationale>

<https://cetauto.md/ro/traficul-auto/>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea unității de curs pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale și rezultatele învățării	5
IV. Administrarea unității de curs	6
V. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	6
VI. Unitățile de învățare	7
VII. Studiu individual ghidat de profesor	9
VIII. Sugestii metodologice	9
IX. Sugestii de evaluare	10
X. Resursele necesare pentru atingerea rezultatelor învățării	11
XI. Resursele didactice recomandate elevilor	11

I. Preliminarii

Curriculumul la disciplina **Autorități în transporturi** este elaborat în baza *Standardului de calificare pentru agent/agentă în transporturi*, aprobat de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova prin Ordinul nr. 1310/2023, și conform Planului de învățământ aprobat prin Ordinul MEC nr. 1780/2023. Unitatea de curs *Autorități în transporturi* este un element formativ al pachetului curricular pentru calificările din domeniul de formare profesională *Servicii transport* și face parte din componenta fundamentală a planului de învățământ la programul de studii 104110 Traficul auto.

Prezentul curriculum este un document normativ și obligatoriu pentru realizarea procesului de pregătire a agenților în transporturi în învățământul profesional tehnic postsecundar, care vor coordona, sub îndrumare, activități în servicii de transport.

Disciplina *Autorități în transporturi* are un rol esențial în formarea inițială și în formarea continuă a specialistului din domeniul transportului, fiind preponderent axată pe structurile naționale și internaționale din domeniul transporturilor, precum și pe cadrul normativ și legislativ de reglementare a activităților specifice modurilor de transport (rutier, maritim, feroviar, aerian, fluvial), fapt care asigură desfășurarea activităților de transport în termenele stabilite și cu riscuri minime de accidente.

Scopul disciplinei *Autorități în transporturi* este de a forma la elevi cunoștințe de bază despre legile și normele de reglementare a activităților de transport, precum și despre autoritățile competente care le emit și care supraveghează respectarea acestora și respectiv, ghidează, coordonează și monitorizează activitatea tuturor operatorilor de transport.

Pentru a atinge rezultatele învățării la disciplina *Autorități în transporturi* este necesar ca elevii să dețină cunoștințe la următoarele unități de curs:

G.02.O.001 Bazele comunicării

F.01.O.009 Sisteme de transport

F.02.O.010 Rețeaua și infrastructura drumurilor auto

S.04.O.018 Transportul rutier de persoane în trafic național

II. Motivația, utilitatea unității de curs pentru dezvoltarea profesională

Una dintre competențele profesionale ale *agentului/agentei în transporturi* este verificarea și evidența setului de documente de transport, care se operaționalizează prin completarea documentelor pentru activitatea de transport rutier în trafic național sau internațional de mărfuri sau de pasageri conform cadrului normativ.

Disciplina *Autorități în transporturi* contribuie la dezvoltarea competențelor profesionale prin formarea aptitudinilor de identificare a particularităților diferitelor moduri, categorii și tipuri de transport, precum și de analizare a structurii sistemelor de transport și a factorilor interni sau externi care influențează dinamica dezvoltării acestora.

Conținuturile curriculare ale disciplinei *Autorități în transporturi* asigură cunoașterea, pe de o parte, a actelor legislative naționale și internaționale în vigoare, care reglementează activitățile specifice transporturilor și, pe de altă parte, a organelor de conducere naționale și a structurilor

internaționale din domeniul transporturilor, a autorităților și a întreprinderilor municipale de transport. Astfel, disciplina *Autorități în transporturi* va asigura formarea la elevi a abilităților de operaționalizare calitativă și conformă cadrului legislativ privind serviciile de transport.

Pe lângă formarea competențelor profesionale, disciplina *Autorități în transporturi* contribuie la consolidarea competențelor-cheie și a celor sociale, printre care comunicarea, lucrul în echipă, gândirea critică, asumarea responsabilităților.

Disciplina *Autorități în transporturi* creează precondiții pentru dobândirea cunoștințelor și abilităților la următoarele unități de curs din planul de învățământ:

S.05.O.019 Operații și echipamente pentru manipularea mărfurilor

S.06.O.020 Transportul rutier de mărfuri în trafic național

S.07.O.021 Transportul de persoane în trafic internațional

S.07.O.022 Transportul de mărfuri în trafic internațional

S.07.O.023 Transportul multimodal și intermodal

S.08.O.024 Logistica transportului

S.08.O.025 Transportul și expedițiile

III. Competențele profesionale și rezultatele învățării

Disciplina *Autorități în transporturi* va contribui la formarea rezultatelor învățării descrise în *Standardul de calificare Agent/agentă în transporturi*, care, la rândul lor, vor asigura formarea competențelor profesionale specificate în standardul ocupațional, și anume:

Rezultatele ale învățării (Rî) conform standardului de calificare	Competențele profesionale (CP) conform standardului ocupațional
Rî5. Absolventul va fi capabil să completeze documente-tip pentru activitatea de transport rutier în trafic național de mărfuri conform cadrului normativ.	CP5. Verificarea și evidența setului de documente de transport
Rî6. Absolventul va fi capabil să completeze documente-tip pentru activitatea de transport rutier de persoane în trafic național conform cadrului normativ.	
Rî7. Absolventul va fi capabil să completeze documente-tip pentru activitatea de transport rutier de mărfuri în trafic internațional conform cadrului normativ.	
Rî8. Absolventul va fi capabil să completeze documente-tip pentru activitatea de transport rutier de persoane în trafic internațional conform cadrului normativ.	

Pentru a atinge rezultatele învățării nr. 5, 6, 7 și 8 din *Standardul de calificare Agent/agentă în transporturi*, după studierea unității de curs *Autorități în transporturi*, elevii vor fi capabili:

1. să caracterizeze structurile administrative locale, naționale și internaționale din domeniul transporturilor;
2. să analizeze activitatea autorităților și întreprinderilor municipale de transport;
3. să identifice autoritățile și cadrul normativ specific modurilor de transporturi (rutier, feroviar, aerian, maritim/fluviul, multimodal și combinat).

IV. Administrarea unității de curs

Semes trul	Numărul de ore					Forma de evaluare	Numărul de credite
	Total ore	Contact direct			Studiul individual		
		Teorie	Practica	Laborator			
V	60	45	-	-	15	examen	2

V. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total ore	Contact direct		Studiu individual
			Teorie	Practică	
1.	Autorități și legislație în transporturi	19	16	0	6
2.	Autorități și întreprinderi municipale de transport	16	12	0	3
3.	Autorități și legislații specifice modurilor de transport	25	17	0	6
	Total	60	45	0	15

VI. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Activități de învățare
1. Autorități și legislație în transporturi		
UC1. Caracterizarea structurilor administrative locale, naționale și internaționale din domeniul transporturilor	1.1. Cadrul instituțional pentru desfășurarea activităților de transport. Misiunea și structura organelor de conducere (ministerul de resort, ANTA, ASD) 1.2. Cadrul legal (coduri, legi, ordine și hotărâri ale guvernului, regulamente și norme metodologice) care reglementează activitățile din cadrul sistemelor naționale de transport 1.3. Structuri internaționale din domeniul transporturilor AITA, IRU, FIATA. Reglementări internaționale (CEMT, ADR, CMR, TIR, ATP) 1.4. Surse de informare cu privire la legislația și autoritățile din domeniul transporturilor (Monitorul Oficial, Internet, literatură de specialitate)	- Explicarea misiunii organelor de conducere în domeniul transporturilor - Descrierea funcțiilor prevăzute în structura organizațională a organelor de conducere - Identificarea actelor legislative aplicate în activitatea de transport - Selectarea din Codul transportatorului 150/2014 articole pentru diverse activități de transport - Descrierea structurilor internaționale din domeniul transporturilor - Descrierea domeniilor de aplicare a convențiilor și acordurilor internaționale - Identificarea surselor de informare cu privire la legislația și autoritățile din domeniul transporturilor - Selectarea informațiilor necesare privind prevederile actelor normative pentru rezolvarea unei aplicații date

Unități de competență	Unități de conținut	Activități de învățare
2. Autorități și întreprinderi municipale de transport		
UC2. Analizarea activității autorităților și întreprinderilor municipale de transport	2.1. Autorități în transportul municipal de persoane. Organigrama entităților 2.2. Parcul Urban de Autobuze 2.3. Regia Transport Electric 2.4. Întreprinderi de transport ocazional de persoane 2.5. Întreprinderi de transport în regim de taxi	- Identificarea autorităților municipale în domeniul transportului - Caracterizarea funcțiilor autorităților municipale în domeniul transportului, utilizând organigramele - Caracterizarea funcțiilor Direcției de drumuri - Descrierea activității Parcului Urban de Autobuze - Descrierea activității Regiei de Transport Electric - Specificarea obligațiilor întreprinderilor de transport ocazional - Specificarea obligațiilor întreprinderilor în regim de taxi
3. Autorități și legislații specifice modurilor de transport		
UC3. Identificarea autorităților și a cadrului normativ specific modurilor de transporturi (rutier, feroviar, aerian, maritim/fluviat, multimodal și combinat)	3.1. Sistemul de transporturi al RM 3.2. Cadrul normativ și legislativ de reglementare a activităților specifice modurilor de transport (rutier, maritim, feroviar, aerian, fluviat) 3.3. Autorități și legislația în transportul rutier 3.4. Autorități și legislația în transportul naval	- transport (feroviar, rutier, aerian, maritim/fluviat, multimodal și combinate) - Descrierea atribuțiilor autorităților din domeniul de transport rutier și a actelor legislative specifice - Descrierea atribuțiilor autorităților din domeniul de transport naval și a actelor legislative specifice - Descrierea atribuțiilor autorităților din domeniul de transport aerian și a actelor legislative specifice

Unități de competență	Unități de conținut	Activități de învățare
	3.5. Autorități și legislația în transportul aerian 3.6. Autorități și legislația în transportul feroviar	- Descrierea atribuțiilor autorităților din domeniul de transport feroviar și a actelor legislative specifice

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Număr de ore
1. Autorități și legislație în transporturi			
1. Cadrul legal și instituțional de desfășurare a transporturilor. Sursele de informare cu privire la legislația și autoritățile din domeniul transporturilor	Referat	Prezentarea produsului elaborat	4
2. Organizațiile internaționale ce reglementează procesul de transportare	Prezentare PPP sau referat	Prezentarea produsului elaborat	2
2. Autorități și întreprinderi municipale de transport			
3. Organizațiile naționale ce reglementează procesul de transportare	Prezentare PPP sau referat	Prezentarea produsului elaborat	3
3. Autorități și legislații specifice modurilor de transport			
4. Sistemul de transporturi al RM	Hartă conceptuală	Explicarea conținutului hărții	2
5. Autoritățile și legislația specifică diferitelor moduri de transport (transport rutier, maritim, aerian, feroviar)	Prezentare PPP sau referat	Prezentarea produsului elaborat	4

Notă! Dat fiind faptul că profesorul este în drept să modifice ordinea conținuturilor curriculare în desfășurarea cursului, termenele de executare a sarcinilor individuale vor fi stabilite în proiectarea de lungă durată.

VIII. Sugestii metodologice

Tehnologiile didactice aplicate în procesul instructiv-educativ vor fi indicate explicit în proiectele didactice, elaborate de fiecare profesor în funcție de nivelul de pregătire și de progresul

demonstrat atât de grupa de elevi în ansamblu, cât și de fiecare elev în parte. La selectarea metodelor și tehnicilor de predare-învățare-evaluare se va adopta o abordare specifică, bazată în esență pe stimulare, pe individualizare, pe motivarea elevului și dezvoltarea încrederii în sine.

Pentru atingerea rezultatelor învățării specifice disciplinei, pot fi folosite următoarele activități de învățare: simulare, joc de rol, studii de caz, brainstorming, rezolvarea problemelor, maparea conceptelor etc.

La proiectarea activităților de învățare, profesorul va ține cont de cerințele educaționale speciale ale elevilor. Prin formularea obiectivelor de învățare diferențiate, profesorul își va crea o imagine clară despre ceea ce trebuie să fie capabili să facă toți elevii, ceea ce ar trebui să fie capabili să facă cei mai mulți dintre ei și ceea ce numai unii vor fi capabili să facă. Luând în considerare obiectivele de învățare diferențiate și informațiile despre elevi (ritmuri de învățare, stiluri de învățare, tipuri de inteligențe, dificultăți în învățare), profesorul va putea adapta metodele de predare și de dezvoltare a elevilor.

Studiul individual ghidat de profesor va fi aplicat pentru fiecare unitate de conținut, elevilor fiindu-le propuse sarcini individualizate. Produsele elevilor vor fi adunate într-un *portofoliu*, iar materialele colectate vor constitui dovezi ale progresului individual și ale atingerii rezultatelor învățării.

IX. Sugestii de evaluare

Activitățile de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și oferirea unui feedback continuu, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, evidențierea succeselor, implementarea evaluării selective sau individuale.

În scopul unei *evaluări formative* eficiente se vor utiliza metode tradiționale și de alternativă, prin probe orale și scrise, care permit urmărirea progresului personal al elevului. Printre acestea pot fi:

- observarea sistematică a comportamentului elevilor;
- autoevaluarea;
- portofoliul elevului;
- realizarea proiectelor de grup.

Metodele utilizate vor fi orientate spre valorificarea achizițiilor elevilor și stimularea lucrului în echipă.

Evaluarea sumativă va fi proiectată în așa mod, încât să asigure, pentru elevi, cadrele didactice și angajatori, dovezi și informații relevante despre achizițiile elevilor în termeni de cunoștințe și abilități, evaluate în baza unor criterii definite explicit.

La elaborarea sarcinilor/itemilor de evaluare formativă și sumativă, profesorul va ține cont de rezultatele învățării specifice unității de curs.

Produsele elaborate în cadrul studiului individual vor fi evaluate în bază de criterii și descriptori de evaluare. Instrumentele de evaluare trebuie să fie adecvate scopului urmărit și să permită elevilor să demonstreze deținerea/stăpânirea competențelor specifice unității de curs.

În scopul eficientizării proceselor de evaluare, înainte de demararea acestora, cadrul didactic va aduce la cunoștința elevilor tematica lucrărilor/ a sarcinilor individuale de executat, modul de evaluare (bareme/grile/criterii de notare) și condițiile evaluării.

Evaluarea finală va fi efectuată sub formă de *examen scris* și va avea loc în sala de curs. Testele de evaluare sumativă vor include itemi cu întrebări ce vizează:

- competențele autorităților legislative în transporturi;
- organigramele diferitor structuri din sistemul transportului;
- organizațiile naționale și internaționale ce reglementează procesul de transportare;
- autoritățile și legislațiile specifice diferitor moduri de transport (transport rutier, maritim, aerian, feroviar).

X. Resursele necesare pentru atingerea rezultatelor învățării

Pentru a realiza cu succes demersul didactic la disciplina *Autorități în transporturi*, trebuie asigurat un mediu cu respectarea condițiilor ergonomice și centrat pe elev.

Cerințe minime față de sălile de curs: Pentru activitatea teoretică sunt necesare: tablă școlară, calculator, proiector multimedia și ecran, conexiune la internet (tablă interactivă – opțional).

XI. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt	Denumirea resursei	Locul unde poate fi consultată/accesată resursa
1.	Rusnac, Iulian. <i>Transport intermodal</i> , Chișinău, Evrica, 2004.	Biblioteca instituției de învățământ
2.	Caraiani, Gheorghe. <i>Transporturi și expediții rutiere</i> . București: Lumina Lex, 2002.	Biblioteca instituției de învățământ
3.	Tătar, Ioan, inginer; Petreanu, Dominic, inginer și alții. <i>Manualul operatorului de transport rutier</i> . Miercurea-Ciuc: Editura I.F.P.T.R., 2000.	Biblioteca instituției de învățământ
4.	Tătar, Ioan, inginer; Ștefănescu, Adina, Cae, Marius. <i>Exploatarea comercială rutieră și feroviară</i> . București: Editura Transport Rutier, 2000.	Biblioteca instituției de învățământ
5.	<i>Ghidul privind legislația în transportul auto</i> . Chișinău, 2006.	Biblioteca instituției de învățământ
6.	Codul transporturilor rutiere, nr. 150 din 17.07.2014.	https://anta.gov.md/content/legea-nr-150-din-17072014-codul-transporturilor-rutiere
7.	Website-ul Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor: Formular de căutare	https://www.old.mtid.gov.md/ro/legislatia_nationala
8.	Website-ul Direcția Generală Transport Public și Căi de Comunicație	https://dgtpcc.md/?p=8545